

بانک توسعه زنان در ونزوئلا

می‌شوند. از هنگام روی کار آمدن چاوس، اقدامات متعددی برای حمایت زنان صورت گرفته است. یکی از اقدامات اساسی هنگام تدوین قانون اساسی بولیوی در ۱۹۹۹ بود. در این قانون اساسی به حقوق برابر زنان، لزوم حضور ۵۰ درصدی زنان در احزاب، حقوق زنان سرخپوست و مقابله با خشونت علیه زنان اشاره شده است. مثلاً در اصل ۸۸ به ارزش کار خانگی زنان به عنوان یک کار اقتصادی مولد اشاره شده است که باید تحت پوشش تامین اجتماعی قرار گیرد و از حداقل حقوق برخوردار باشد. اگرچه هنوز بسیاری از این قوانین بستر اجرایی پیدا نکرده‌اند، ولی دولت در شعارهای خود همواره بر حضور زنان تاکید داشته است.

در سال ۲۰۰۶ از ۲۳ وزیر کابینه چاوس، هفت نفر زن بوده‌اند و چاوس هنگام معرفی وزرا در فوریه ۲۰۰۶ می‌گوید: «حضور زنان در کابینه بسیار مهم است، چرا که کنار گذاشتن زنان، از عواقب جنبی نظام سرمایه‌داری است.» او در جای دیگری می‌گوید: «روزی که به برابری جنسیتی در زمینه تصمیم‌گیری برسیم، روز بزرگی برای جهانیان است.»

برخی از این قوانین در سطح آمریکای لاتین (یا حتی آنطور که ادعا می‌شود، در سطح جهان) پیشرو هستند. نورا کاستانیدا، رییس بانک توسعه زنان ونزوئلا می‌گوید: «در ۱۹۹۹ وقتی قانون اساسی جدید در حال تدوین بود، از ما (تشکل‌های زنان) خواستند که پیشنهادهايمان را ارایه دهیم. طی چهار ماه ما هر روز با هیات قانونگذاری در ارتباط بودیم و درباره قوانین بحث می‌شد و اعضای این هیات به اهمیت تاریخی تلاش‌های ما پی بردند.»

نورا کاستانیدا، موسس بانک توسعه زنان است و سی سال سابقه استادی در دانشگاه مرکزی ونزوئلا را دارد. او که از سیاست‌های سوسیالیستی چاوس حمایت می‌کند، معتقد است که آنچه در دانشگاه از اقتصاد آموخته، یعنی اقتصاد مکتب شیکاگو، مروج نظام سرمایه‌داری و مثل ویروسی است که باید از شرش خلاص شد. منتقدان این بانک مدعی هستند که بانک هیچ سودی نداشته و حدود ۴۰ درصد بدهی دارد، اما دولت از این بانک حمایت می‌کند و معمولاً از محل درآمدهای نفتی اعتباری

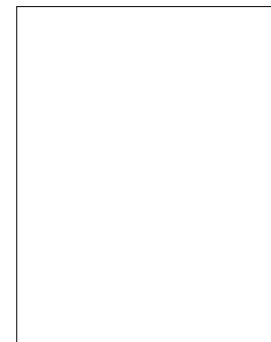
فاریا، زن ۴۴ ساله‌ای که به تنهایی سه فرزندش را سرپرستی می‌کند، با پرونده‌ای که خودش آماده کرده، بار دیگر به دفتر بانک توسعه زنان ونزوئلا آمده تا یک وام ۵۰۰ هزار بولیواری (به نرخ سال ۲۰۰۴ حدود ۲۵۰ هزار تومان) دریافت کند. می‌گوید تقریباً مطمئن است که وام را دریافت خواهد کرد و با این پول می‌تواند شرکتش را به طور رسمی ثبت کند و دو کارگر جدید را به کار بگیرد تا کیک و ماستی را که تولید می‌کند، برایش در محله توزیع کنند.

بار اول که اسم این بانک را شنیده بود، مردد بود که برای خرید اجاق و وسایل دست‌دوم آشپزخانه و استخدام کارگر به او وام خواهند داد یا نه؟ اما بعد از این که در کلاس‌های این بانک شرکت کرد، فهمید که نوشتن طرح تجاری چندان هم سخت نیست. خیالش هم از بابت ضامن و سوابق بانکی راحت شده بود و دیگر می‌دانست که به آنها نیازی ندارد.

بانک توسعه زنان ونزوئلا که از هشتم مارس ۲۰۰۱ توسط چاوس تاسیس شد، تا به حال بیش از ۶۰ هزار وام با میانگین ارزش حدود یک میلیون تومان داده است. این وام‌ها بیش از ۲۱۷ هزار شغل برای فقیرترین خانواده‌ها ایجاد کرده و بنابراین، به حدود یک میلیون و سیصد هزار نفر کمک کرده است. حدود ۹۶ درصد از این وام‌ها به زنان داده می‌شود. البته وام‌ها به افراد تعلق نمی‌گیرد، بلکه برای دریافت وام باید یک تعاونی معرفی شود. این تعاونی‌ها عمدتاً اعضای یک خانواده یا عده‌ای دوست هستند که لزوماً باید توسط یک زن اداره شوند و اکثریت اعضا هم باید زن باشند.

فاریا می‌گوید: «همین وام اندک زندگی‌م را نجات داده است. تا وقتی که این بانک در کاراکاس کار می‌کند، کسی از گرسنگی نمی‌میرد.»

عجیب نیست که اکثریت کسانی که در راهپیمایی خیابانی پس از کودتای سال ۲۰۰۲ جلوی کاخ ریاست‌جمهوری جمع شده بودند و فریاد می‌زدند: «چاوس نباید برود» زنان بودند. ۷۵ درصد جمعیت ونزوئلا زیرخط فقر زندگی می‌کنند و ۶۵ درصد خانواده‌های فقیر توسط زنان تک‌سرپرست اداره

طبق قانون اساسی ونزوئلا، کار خانگی زنان به عنوان یک کار اقتصادی مولد شناخته شده و باید تحت پوشش تامین اجتماعی قرار گیرد.

هوگو چاوز: حضور زنان در کابینه بسیار مهم است، چرا که کنار گذاشتن زنان، از عواقب جنبی نظام سرمایه‌داری است.

را به این بانک تخصیص می‌دهد. نورا می‌گوید: «هدف بانک سودآوری نیست. ما می‌خواهیم زندگی افراد را بهبود دهیم.»

وام‌های کوچک

تنها بخشی از فعالیت‌های بانک توسعه زنان ونزوئلا به تخصیص وام‌های کوچک اختصاص دارد. این بانک علاوه بر آن، به آموزش فرصت‌های کسب و کار برای زنان نیز می‌پردازد. در دوره‌های آموزش، مهارت‌های فنی، کار آفرینی و مدیریت کسب و کار آموزش داده می‌شوند که نورا از آن با عنوان «اقتصاد عامیانه» یاد می‌کند.

نورا می‌گوید: «اقتصاد به روابط بین انسان‌هایی که ملزومات زندگی را تولید می‌کنند، می‌پردازد. این رابطه یا رابطه بهره‌کشی است یا رابطه همیاری. ما در بانک تمام تلاشمان معطوف به ایجاد یک اقتصاد مبتنی بر همیاری است. برای این کار، آموزش و اعتبار و هر منبعی که لازم باشد، فراهم می‌کنیم.» این بانک در مناطق مختلف انجمن‌های اقتصادی زنان را تشکیل می‌دهد و با آنها ارتباط مستقیم برقرار می‌کند. برای مثال، در استان‌های جنوبی ونزوئلا عده زیادی افراد سرخپوست زندگی می‌کنند که بسیار فقیر هستند. این افراد حتی از وجود چنین بانکی باخبر نیستند و اگر هم خبر داشته باشند، نمی‌توانند هزینه سفر تا کاراکاس را تأمین کنند. بانک زنان از طرق ایجاد این انجمن‌ها و ارتباط با آنها، فرصت‌های کاری را شناسایی کرده و آموزش و منابع مالی موردنیاز را برای راه‌اندازی کسب و کار فراهم می‌کند، مثلاً در یکی از مزارع ۳۰ هکتاری این مناطق ۱۹ زن هویج چینی می‌کاشتند که با همکاری بانک، محصول خود را به انواع سبزیجات بازرش و سپس گیاهانی که مصرف دارویی داشتند، تغییر داده‌اند. با توجه به آن که ۷۰ درصد مواد غذایی موردنیاز ونزوئلا از خارج وارد می‌شود، تولیدات کشاورزی از اهمیت اقتصادی ویژه‌ای برای دولت برخوردار است. از زمینه‌های دیگر کسب و کار می‌توان به صنایع دستی،

غذا و ادویه اشاره کرد. غذاهای تولیدشده که سعی می‌شود متناسب با نیاز مشتریان، یعنی سالم، طبیعی، بدون مواد شیمیایی و با قابلیت عرضه سریع باشند، پس از تولید نیاز به توزیع دارند و این موضوع زمینه‌های جدید برای ایجاد کسب و کار گروهی دیگر را ایجاد می‌کند. همچنین در زمینه تولید ادویه از مهارت‌ها و امکانات محلی بهره‌گیری می‌شود. بانک توسعه زنان همچنین در زمینه توسعه گردشگری، به ویژه در مناطق جنوب که برای گردشگران اروپایی جذابیت ویژه‌ای دارد، انجمن‌های زنان را حمایت می‌کند.

روی دیگر سکه

با این حال، برخی از زنان ونزوئلایی به سیاست‌های چاوس معتزضند و معتقدند که سیاست‌های او کشور را دچار بحران اقتصادی و سیاسی می‌کند. جنیفر سالاس، حقوقدان ۳۰ساله، که عضو انجمنی به نام دفاع از حقوق زنان و خانواده است و در راهپیمایی علیه چاوس شرکت کرده، می‌گوید: «می‌بینید که بیشتر، زنان در این راهپیمایی شرکت کرده‌اند. این نخستین بار است که زنان در صف نخست مبارزات سیاسی قرار گرفته‌اند.» جسیکا گودوی، ۲۴ ساله نیز که در این راهپیمایی شرکت کرده است، چاوس را به خاطر بیکاری جوانان و رکود اقتصادی سرزنش می‌کند و می‌گوید: «من ۱۰ بار در راهپیمایی شرکت کرده‌ام و توسط پلیس کتک خورده‌ام. کدام حکومتی زنان را کتک می‌زند و گاز اشک‌آور به سویشان پرتاب می‌کند؟»

منابع

- <http://www.womensenews.org>
- <http://www.globalwomenstrike.net>
- <http://www.venezuelanalysis.com>
- <http://www.awakenedwoman.com>
- <http://www.inmotionmagazine.com>

ترجمه: مهرزاد غنی‌پور

به نقل از روزنامه سرمایه / ۱۴ تیر ۱۳۸۶

هدف بانک توسعه زنان در ونزوئلا سودآوری نیست، بلکه بهبود زندگی افراد است.

گشایش نخستین بانک ویژه بانوان در امارات

بنا به گزارش خبرگزاری ایسنا، نخستین بانک ویژه بانوان در امارات متحده عربی تأسیس شد. مطابق این خبر، با استقبال از بانکداری اسلامی و رضایت مسلمانان از شبکه بانکداری اسلامی، بانک اسلامی دویی نخستین بانک ویژه بانوان را در امارات متحده عربی تأسیس کرد. طبق آمارهای منتشرشده، سرمایه‌گذاری در بانک‌ها و موسسات مالی اسلامی در امارات، سالانه بیش از ۱۶ درصد رشد داشته و این آمار نشان‌دهنده استقبال مسلمانان از بانکداری اسلامی است. به گزارش روابط عمومی بانک اسلامی دویی این بانک نخستین شعبه خود ویژه بانوان را در منطقه ابوالهیل به اسم بانک جوهره افتتاح کرد و قصد دارد تا پایان سال جاری میلادی، بیش از ۱۱ شعبه در مناطق مختلف امارات تأسیس کند.